

Yakın ?likilerde Deneyimler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yakın ?likilerde Deneyimler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32754>

Özet

Yakın İlişkilerde Deneyimler Ölçeği (YDÖ), yetiğin Bağlanma stillerinin temel boyutları olan kaçınma ve kaygıyı ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik aracın Türkçe uyarlamasıdır. Ölçek, özellikle ergen popülasyonunda yakın ilişkilerdeki bireysel farklılıklar, ebeveyn algıları (ebeveyn sıcaklığı ve psikolojik kontrol) bağlamında incelemek için kullanılmaktadır. Bu uyarlama, Türk ve Belçikalı ergenler arasında kültürel farklılıklar ve benzerlikleri araştırmaya amaçlayan kapsamlı bir çalışmanın parçası olarak gerçekleştirilmiştir. Ölçek, bireyin yakınlık kurmaktan kaçınma eğilimini ve terk edilme veya reddedilme konusundaki endişe düzeyini değerlendiren iki ana alt boyuttan oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Bağlanma, Yakın İlişkiler, Kaçınma, Kaygı, Ergenlik, Ölçek Uyarlaması, Psikolojik Kontrol, Duygusal Bağlanma.

Yazarlar

Derya Güngör, Marc H. Bornstein

Amaç

Yakın İlişkilerde Deneyimler Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin yakın ilişkilerde sergiledikleri bağlanma örüntülerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu uyarlama çalışmasında, ölçeğin Türk kültürüne özgü dilsel ve psikometrik uygunluğunu test etmek ve bağlanma kaçınması ile kaygı arasında ilişkileri kültürel bağlamda incelemek hedeflenmiştir. Ölçek, özellikle ergenlerin algıladıkları ebeveyn sıcaklığı ve kontrolü ile kendi bağlanma stilleri arasındaki ilişkileri belirlemek için kritik bir araç görevi görmüştür.

Yapı

Ölçek, yetiğin Bağlanma Kuramı'nın iki temel boyutunu ölçmektedir: **Kaçınma** ve **Kaygı**.

Kaçınma (Avoidance): Yakınlık ve duygusal bağlanmaktan rahatsızlık duyma, yakın ilişkilerde özerkliği artırma, vurgulama ve duygusal mesafeyi koruma eğilimini ifade eder. Ölçekte 17 madde ile temsil edilmektedir.

Kaygı (Anxiety): Yakın ilişkilerde reddedilme veya terk edilme konusunda artırılmış endişe duyma, partnerin ulaşılabilirliği hakkında şüphe duyma ve artırılmış onay arama eğilimini ifade eder. Ölçekte bu boyut da 17 madde ile temsil edilmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amacıyla gerçekleştirilen analizler, iki faktörlü yap?n?n psikometrik olarak uygun oldu?unu göstermiştir. **Kaç?nma** ve **Kayg?** alt boyutlar?n?n, ölçekteki toplam varyans?n önemli bir kısm?n? aç?klad??? tespit edilmiştir. Bu durum, ölçe?in teorik olarak öngörülen ba?lanma yap?lar?n?n ba?ar?yla ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılı???n? de?erlendirmek için her bir alt boyut için ayrı ayrı Cronbach Alfa güvenilirlik katsayılar? hesaplanmıştır. Elde edilen katsayılar, alt boyutlar?n yüksek derecede güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Kaç?nma Alt Boyutu: Cronbach Alfa katsay?s? .76 olarak bulunmuştur.

Kayg? Alt Boyutu: Cronbach Alfa katsay?s? .85 olarak bulunmuştur.

Bu de?erler, ölçek maddelerinin ilgili oldukları yap?yı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü ve psikometrik standartları karşılad???n?n işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal geçerli?ini test etmek için yapılan Faktör Analizi sonucunda, ölçe?in iki temel faktörden (Kaç?nma ve Kayg?) oluştu?u do?rulanmıştır. Bu iki alt boyut, ölçek maddeleri tarafından açıklanan toplam varyans?n **%30.53**'ünü açıklamaktadır. Bu oran, ba?lanma teorisinin temel boyutlar?n?n Türk örnekleminde de ba?ms?z ve anlamlı yapılar olarak ortaya çıkt???n? göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarılama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire)

Dil Mevcut: Türkçe (Orijinal ölçek İngilizce temellidir)

Popülasyon Grubu: Ergenler

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi (Çal???ma lise öğrencileri üzerinde yapılmıştır.)

Popülasyon Detayları: Türk ve Belçikalı ergen örneklemi kullanılarak kültürlerarası karşılaştırmalı bir geçerlik çalışması yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Ölçek, 4'lü Likert Ölçeği kullanılarak derecelendirilmiştir.

1 = Hiç Katılmıyorum

4 = Tamamen Katılıyorum

İletim ve Sorumlu Yazar

Sorumlu Yazar: Derya Güngör

İletim E-posta Adresi: Derya.Gungor@psy.kuleuven.be

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Testin Yılı (Uyarılma Çalması): 2010

İzinler ve Ücret: Kullanım ve izinler için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[experiences-in-close-relationships-inventory-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Güngör, D., & Bornstein, M. H. (2010). Culture-general and-specific associations of attachment avoidance and anxiety with perceived parental warmth and psychological control among Turk and Belgian adolescents. *Journal of Adolescence*, 33(5), 593-602. doi:10.1016/j.adolescence.2009.12.005

Yakın İlişkilerde Deneyimler Ölçeği Maddeleri

Kaçınma (17 m): Arkadaşlarla çok yakın olmaktan kaçınırım.

Kaygı (17 m): Terk edilmek konusunda endişelenirim.